



Den lokale undervisningsplan

Hovedforløbet på Niels Brock
Økonomispecialet

Indholdsfortegnelse

Indhold

1.0 Link til gældende regler	3
2.0 Generelt om specialet	3
3.0 Overordnet pædagogisk/didaktisk ramme for specialet	3
4.0 Obligatoriske skoleperioder	6
5.0 Valgfag	17

1.0 Link til gældende regler

Uddannelsesbekendtgørelse: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/369>

Uddannelsesordning: <http://www.eud-adm.dk>

2.0 Generelt om specialet

Specialet er rettet mod arbejdsfunktioner inden for økonomi i enten private eller offentlige virksomheder. Eleverne uddannes til at varetage forskelligartede økonomiopgaver, hvor læringen er rettet mod elev- og jobprofiler inden for bogholderi/regnskab, controlling funktioner eller en kombination heraf. Uddannelsen består af obligatoriske skoleperioder med centrale moduler inden for økonomi samt fordybelse i specifikke fagområder via valgfrie speciale fag. Uddannelsen afsluttes med en fagprøve med såvel et skriftligt produkt og en mundtlig eksamen.

3.0 Overordnet pædagogisk/didaktisk ramme for specialet

Helhedsorienteret

De faglige temaer og tilhørende cases/opgaver er opbygget med en stigende kompleksitet i forhold til skoleperioderne. Hvor de indledende skoleperioder har mere fokus på grundlæggende fagligt stof og forståelse, så har de senere skoleperioder og valgfag mere fokus på analyse og problemløsning. I den afsluttende fagprøve arbejder eleven også helhedsorienteret i forhold til emnevalget med inddragelse af forskellig læring fra skoleperioder og valgfag.

Differentiering

Den generelle undervisning fysisk som digital tilrettelægges med et højt fagligt indhold, hvor der lægges vægt på at skabe en fælles forståelse for *hvorfor* emnerne er relevante og *hvordan* der skal arbejdes med dem. Uden fælles platform eller synkronisering bliver efterfølgende differentiering vanskelig. Differentieringen forgår derfor primært i de lokale faser af undervisningen (vejledning/feedback og individuelle opgaver m.v.).

Vejledningsintensiv: Udover traditionel undervisning fysisk eller digitalt gennemfører underviserne en intensiv vejledning og feedback i forbindelse med elevernes løbende opgaver og casearbejde. Vejledning/feedback differentieres såvel i tidsanvendelse og indhold i forhold til den enkelte, således at der her sikres en professionalisme – via differentiering i forhold til elevernes baggrund og kompetencer. Vejledningen af stærke elever har som regel karakter af coaching, hvor eleverne inspireres/motiveres til at udvikle egne og selvstændige løsninger. Vejledning af svagere elever kan som supplement hertil have karakter af decideret supplerende undervisning tilpasset den enkelte elev eller enkelte elever i mindre grupper.

Individuel feedback: I tilfælde hvor underviserens øvrige metoder til at skabe differentiering ikke har det forventede udbytte overfor enkelt elever tager underviseren initiativ til en "udviklingssamtale" med den enkelte elev. Her drøftes hvilke supplerende indsatser eleven kan/bør gennemføre for at øge det faglige samt personlige udbytte af skoleperioderne.

Aktiv deltagelse: Underviserne arbejder konstant på at skabe et positivt læringsmiljø, hvor aktiv elevdeltagelse belønnes med respekt og anerkendelse, således at flest muligt "tør" og ønsker at deltage aktivt med spørgsmål og kommentarer. Den individuelle aktivitet bidrager også til differentiering.

Individuelle opgaver: Der arbejdes på relevante skoleperioder med individuelle test og øvelsesopgaver, der udover at kunne indgå i bedømmelsen af den enkelte elev skal tjene det formål at eleven kan få synliggjort og identificeret individuelle svagheder og mangler i det faglige stof, som der skal fokus på at forbedre.

Eksemplicering: I såvel undervisning som vejledning eksemplificerer underviseren det teoretiske stof med eksempler fra et bredt udsnit af erhvervslivet. Elevernes erhvervsmæssige baggrund er skabt fra virksomheder med stor variation i såvel brancher, virksomhedsstørrelser, organisationsstruktur og processer m.v. Med henblik på at sikre bedst mulig læring for den enkelte vil underviserne anvende en stor bredde i eksemplificeringen, således at den enkelte elev med høj sandsynlighed kan koble egne erfaringer med teorien. Eleverne motiveres løbende i undervisningen til selv at eksemplificere teorien med viden fra egen virksomhed og herved skabe en relevant kobling mellem teori og praksis.

Tværfaglighed

De obligatoriske skoleperioder er fagligt opbygges, således at der på en given skoleperiode indgår faglige elementer fra tidligere skoleperioder, hvorved der skabes tværfaglighed. Fx er bogføring et centralt tema på skoleperioden Bogføring og registrering men indgår også på skoleperioden Moms & afgifter, hvor det centrale tema er lovgivningen om momshåndtering samt på Årsregnskaber, hvor bogføringen for at afslutte årsregnskabet læres. I elevens afsluttende fagprøve vil eleven ligeledes skulle arbejde tværfagligt i forhold til den valgte praktiske problemstilling.

Praksisrelation

Teoretisk grundlag for arbejdet med erhvervsrettede projekter: Eleverne bliver hver dag præsenteret for teoretiske oplæg til skemaets emnevalg. Emnevalgene er planlagt ud fra de målepinde som kurset fordrer og suppleres med emner, som vurderes at give en bedre sammenhæng i det overordnede mål for kurset. De teoretiske oplæg er en vekselvirkning mellem dialog, orientering og øvelsesopgaver under forløbet. Via løsning af øvelsesopgaverne, sikrer underviseren sig, at der er en bred forståelse af de berørte emner. Efter de teoretiske oplæg, bliver eleverne sat til løse erhvervsrettede projektorienterede cases, som afleveringsopgaver.

Erhvervsrettede projekter: Projekterne er opbygget som reelle virksomhedscases for at give eleverne mulighed for at arbejde med det faglige stof, så praksis- og virkelighedsnært som muligt.

Ud over det gennemgåede faglige stof fordrer casene, at eleverne foretager yderligere dataindsamling via eksterne kilder.

Casene er designet problemorienteret, hvilket betyder at eleverne udover basale erhvervsøkonomiske regnefærdigheder i høj grad får brug for at kunne analysere, tage stilling til samt kommer med innovative individuelle løsningsforslag.

Opgaverne giver mulighed for at eleverne via opstilling af egne forudsætninger kan øge casens sværhedsgrad og kompleksitet og derved selv bidrage til supplerende deltagerstyrede læringsaktiviteter.

Casene er oftest én sammenhængende case, der giver god dybde og helhedsorientering i det faglige stof set i forhold til løsrevne enkeltopgaver, hvor helheden og sammenhænge mister. Der arbejdes desuden med en dynamisk virtuel opbygning, hvor løbende ændrede forudsætninger eller tillægsopgaver gør casene yderligere virkelighedsnære og træner eleverne i at være omstillingsparate.

Casene kan uanset det faglige grundindhold indeholde internationale aspekter, der sikrer at eleverne via skoleperioderne får indsigt og viden om *globale og internationale erhvervsøkonomiske problemstillinger*.

I tillæg til ovenstående løser eleverne forud for de obligatoriske skoleperioder mindre hjemmeopgaver i deres virksomheder i relation til det faglige indhold på skoleperioden. Herved styrkes praksisrelationen yderligere.

4.0 Obligatoriske skoleperioder

Bogføring og registrering

Eleverne lærer om hvordan regnskabsposter bogføres, hvordan kontoplaner designes, hvordan regnskaber kan opstilles i henhold til bogføring, hvordan afstemninger af debitorer, kreditorer m.v. foretages samt hvordan en god proces for kreditor-, og debitorstyring kan tilrettelægges.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har kendskab til forskellige virksomhedsformer, herunder krav til stiftelse, kapital, regnskabsaflæggelse og revision, samt krav til registrering hos offentlige instanser • Eleven har en forståelse af forskellige kontoplaners opbygning ud fra branche og virksomhedstype • Eleven kan bogføre under hensyntagen til kontoplanens specifikationsgrad, ud fra god bogføringsskik samt ud fra relevante love og bekendtgørelser • Eleven kan afstemme likvide beholdninger, debitorer, kreditorer samt mellemregninger • Eleven kan finde regnskaber fra debitorer og kreditorer online til brug for kreditvurdering ved 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er;</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering: Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever.</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

<p>hjælp af blandt andet nøgletal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udarbejde en resultatopgørelse og balance ved hjælp af fx et afslutningsskema 	<p>Virksomhedsformer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krav til forskellige former; stiftelse, hæftelse m.v. <p>Lovgivning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principperne for bogførings-, rente-, og aftaleloven <p>Kontoplaner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontoplaners opbygning og regnskabsopstilling <p>Bogføring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogføring og opstilling af resultatopgørelse og balance. Herunder lønsedler og bogføring <p>Afstemninger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afstemninger af likvider, kreditorer, debitorer m.v. <p>Debitor/kreditorstyring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Debitorstyring herunder kreditvurdering • Kreditorstyring • Data Flow diagrammer <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet Økonomi B.</p>	<p>Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	--	--

Eleverne lærer hvordan moms håndteres ved handel i Danmark og udlandet herunder fradragsregler, bogføring og indberetninger samt hvordan lønsumsafgifter og energiafgifter opgøres samt indberettes.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan anvende centrale momsregler for køb og salg i Danmark, herunder beherske reglerne for henholdsvis fuld-, delvis eller ingen fradrag • Eleven kan bogføre moms og udarbejde momsopgørelse samt momsangivelse til Skat • Eleven har kendskab til centrale momsregler ved samhandel med udlandet herunder handel med momsregistrerede og ikke-momsregistrerede virksomheder • Eleven har kendskab til reglerne for lønsumsafgift, herunder opgørelse af lønsumsafgift efter de forskellige metoder samt udarbejdelse af angivelse til Skat 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er;</p> <p>Momsregler for køb og salg i DK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regler for momsfradrag • Bogføring af moms 	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har kendskab til reglerne for refusion af udvalgte energiafgifter og kan opgøre refusionen 	<ul style="list-style-type: none"> • Momsopgørelse • Momsindberetning til Skat <p>Handel med udlandet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Momsregler ved handel med andre EU lande og lande udenfor EU. • Momsregistreret og ikke-momsregistret virksomhed • Momsgodtgørelse ved rejser i udland • Indberetningsregler • Sikring af betalinger <p>Lønsumsafgift</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem er omfattet af lønsum • Regler for beregning af lønsumsafgift efter forskellige metoder • Indberetning af lønsumsafgift til Skat. <p>Energiafgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgørelse og fradrag for energiafgifter • Indberetningsregler <p>Øvrige afgifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Punktafgifter og beskatning af personalegoder <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet Økonomi C.</p>	<p>opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig</p>	
---	---	---	--

		som personlig karakter.	
--	--	-------------------------	--

Budgettering

Eleverne lærer hvordan virksomheden kan gennemføre en god budgetproces, hvordan drifts-, likviditets- og balancebudgetter udarbejdes samt hvordan budgetkontroller kan gennemføres for en effektiv styring.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan identificere budgetforudsætninger og forstå budgetforudsætningernes betydning for budgettet og den senere budgetkontrol • Eleven har kendskab til medarbejderadfærd i forbindelse med budgettering • Eleven har kendskab til almindelig budgetprocedure og herigennem kendskab til elementer som kalkulationer, faste og variable omkostninger • Eleven kan udarbejde et resultatbudget, likviditetsbudget samt balancebudget, herunder bl.a. budgettering af aktivitet, kapacitet og likviditet 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalan.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udarbejde likviditetsbudgettet både efter beholdningsforskydnings modellen/ indirekte metode og ind- og udbetalingsmodellen/ direkte metode og forstå formålet med begge metoder • Eleven kan udarbejde budgetkontrol og anvende budgetkontrollen til økonomisk styring ved afvi-gelsesanalyser, herunder f.eks. prisafvigelse, mængdeafvigelse og forbrugsafvigelse • Eleven kan arbejde med rullende budgetter samt prognoser • Eleven har kendskab til budgettering som et ledelsværktøj og styringsinstrument i dagligdagen for såvel ledelse som mellemledere 	<p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmateriale vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Budgetproceduren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledelsværktøj og styringsinstrument • Planlægning (FAKIR) • Situationsrapporter • Handlingsplaner • Indsamling af data • Medarbejderadfærd <p>Driftsbudget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budgetforudsætninger • Budgettets opbygning • Budgettering af aktivitet og kapacitet • Rullende budget og prognoser <p>Budgetkontrol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afvigelsesanalyser 	<p>som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere</p>	<p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Bogføringsfejl • Periodiseringer • Forskydninger • Prognosefejl • Nøgletalskontrol <p>Likviditetsbudget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likviditetsbudgeters opbygning • Momsproblematik • Likviditetsberedskab <p>Balancebudget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balancebudgettets opbygning <p>Budgetsimulering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslutningsgrundlag for • nye tiltag og aktiviteter <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet Økonomi D.</p>	<p>og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparing:</i> For hvert egentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	---	---	--

Eleverne lærer hvordan forskellige omkostningsfordelings- og analysemetoder, herunder Activity Based Costing, rentabilitetsanalyser, Cost-benefit analyser samt CVP-analyser, kan gennemføres og anvendes i økonomistyringen og beslutningsprocessen. På dette skoleophold opstartes fagprøven også.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem faste og variable samt direkte og indirekte omkostninger • Eleven har kendskab til vigtigheden af omkostningsfordelinger i forbindelse med rentabilitetsanalyse af produkter, distrikter, markeder mv. • Eleven kan foretage beregninger af aktivitetsbaseret omkostningsfordeling (ABC) for indirekte produktionsomkostning er contra den traditionelle omkostningsfordeling • Eleven kan foretage dækningsbidragsberegninger, herunder CVP-analyser/ cost benefit-analyser i forbindelse med vurdering af alternativer • Eleven har kendskab til beslutningsteori 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

	<p>Emner på skoleopholdet:</p> <p>Omkostningsfordelinger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsbaseret omkostningsfordeling af direkte og indirekte omkostninger. • Activity Based Costing contra traditionelle fordelinger <p>Rentabilitetsanalyser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omkostningsfordeling og bidragsberegninger i forbindelse med rentabilitetsanalyser på produkter, markeder etc • Arbitrær omkostningsfordeling <p>Beslutningsteori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cost Benefit analyse • CVP-analyser (Cost, Volume, Profit) <p>Styring og procesoptimering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte teorier og metoder inden for kvalitet, optimering og styring. <p>Fagprøveinfo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduktion til fagprøven – krav, forventninger. 	<p>give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning</p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler om emnevalg <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet Økonomi E.</p>	<p>og endelig evaluering. <i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	--	--

Årsregnskaber for erhvervdrivende virksomheder

Eleverne lærer hvordan indtægter, omkostninger, aktiver og passiver indregnes og måles i årsregnskabet, hvordan centrale elementer i årsrapporten udarbejdes samt hvordan samspillet mellem revisor og virksomhed foregår.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan redegøre for regnskabsbrugernes informationsbehov og kvalitetskrav • Eleven kan redegøre for årsregnskabslovens opbygning og krav til årsrapporten for de forskellige regnskabsklasser • Eleven behersker årsregnskabslovens krav om 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i</p>

<p>indtægtsregistrering, omkostningsregistrering samt kriterier for aktivering og passivering af regnskabsposter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven behersker årsregnskabslovens krav til indregning og måling af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver, herunder op-, ned-, og afskrivninger heraf • Eleven kan medvirke ved udarbejdelse og ajourføring af virksomhedens anlægskartotek • Eleven behersker årsregnskabslovens krav til indregning og måling af varebeholdninger, tilgodehavender, værdipapirer og kapitalandele og likvide beholdninger • Eleven kan redegøre for årsregnskabslovens krav til indregning og måling af egenkapital og reserver • Eleven kan redegøre for årsregnskabslovens krav til indregning og måling af hensatte forpligtelser • Eleven behersker årsregnskabslovens krav til indregning og måling af lang- og kortfristede gældsforpligtelser • Eleven kan redegøre for oplysningskravene med hensyn til eventualforpligtelser, 	<p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Årsregnskabslovens struktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opbygning og regnskabsklasser • Brugernes krav/behov • Opstillingskrav • Indtægts- og omkostningsregistrering • Kriterier for aktivering og passivering. <p>Indregning/måling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materielle, finansielle og immaterielle anlægsaktiver herunder op-, ned- og afskrivninger samt anlægskartotek • Omsætningsaktiver • Egenkapital og reserver • Hensatte forpligtelser • Lang og kortfristede gældsposter <p>Årsrapportens indhold</p>	<p>individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering;</p> <p>Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive</p>	<p>forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>
--	---	--	--

<p>garantiforpligtelser, kautioner m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan redegøre for årsregnskabslovens krav til udarbejdelse af ledelsesberetning og krav til indholdet i ledelsesberetningen • Eleven kan redegøre for reglerne om opstilling af balance og resultatopgørelse efter årsregnskabslovens opstillingsskemaer • Eleven kan medvirke ved udarbejdelse af årsrapporten og indsamling af dokumentation til virksomhedens revisor 	<ul style="list-style-type: none"> • Ledelsespåtegning • Revisionspåtegning • Ledelsesberetning • Anvendt regnskabspraksis • Årsregnskabet • Relevant dokumentation og oplysningskrav • Sammenlignelighed og historik <p>Revisors rolle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revisionsopgaver og informationsbehov • Revisionsprotokol, påtegninger og forbehold <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet Økonomi F.</p>	<p>individuel, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	---	---	--

5.0 Valgfag

Eleverne skal have minimum 2 eller 3 valgfag, men kan vælge helt op til 8 eller 9 valgfag fx Likviditetsstyring, Løn og lovgivning, , Regnskabs- og virksomhedsanalyse, Projektstyring og økonomi, Økonomistyring II, Erhvervsbeskatning m.fl. Se i øvrigt valgfag på Brock.dk

Løn & lovgivning

Eleverne lærer om ferieloven, funktionærloven og andre relevante lovgivninger for lønområdet herunder at beregne de korrekte tillæg og fradrag til en lønseddel. Eleverne lærer om de enkelte dele af en lønseddel og hvordan den udarbejdes korrekt samt hvordan lønnen bogføres korrekt og hvordan lønbogholderiet opdateres, så alle oplysninger registreres korrekt. Desuden lærer eleverne om overenskomster, personalegoder og forskellige skatteregler.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har et grundlæggende kendskab til regulering af ansættelsesforhold via lovgivning og arbejdsmarkedets overenskomster • Eleven kan arbejde med indsamling og behandling af almindeligt forekommende data til brug for lønberegninger. • Eleven kan arbejde med de mest anvendte former for beregning af lønninger, herunder pensioner, personalegoder samt opgørelse af feriepenge og søn-/helligdagsbetaling mv. • Eleven kan arbejde med afstemning af lønregnskabet efter løn og gageberegning, herunder foretage afstemning med virksomhedens finansbogføring og afstemning ved årsafslutning og årsopgørelse 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Lovgivning/overenskomster Funktionærloven og ansættelseskontrakter Ferielloven - Den nye ferielov Barselsloven Overenskomster</p> <p>Lønsedler Lønsedlers indhold og udarbejdelse af lønsedler.</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

	<p>Lønberegninger Beregning af lønninger, herunder pensioner, personalegoder, opgørelse af feriepenge og søn-/helligdagsbetaling, atp, skat mv. Dagpenge, barsel, AUB, finansieringsbidrag</p> <p>Beskatning personalegoder Bil, multimedie, kost/Logi, kørselsgodtgørelse, bruttolønsordning m.v.</p> <p>Bogføring og afstemning Lønningsbogholderiet og bogføring af løn Afstemning af lønregnskabet efter løn og gageberegning, Afstemning med virksomhedens finansbogføring og afstemning ved årsafslutning.</p> <p>Løndata og persondata Indsamling og behandling af data til brug for lønberegninger herunder persondata</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF Løn & lovgivning</p>	<p>øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering. <i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	--	--

Likvidtetsstyring

Eleven lærer om hvordan en virksomheds likviditet via nøgletal, pengestrømsanalyse og finansieringsanalyser kan vurderes herunder årsagerne til negativ/positiv udvikling. Eleverne lærer

om hvordan likviditetsbehov kan opgøres og budgetteres i kommende år. Eleverne lærer hvordan likviditeten kan fremskaffes via interne tiltag samt hvordan finansiering via eksterne kilder gøres bedst og billigst.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har kendskab til likviditetsmæssige konsekvenser af forskellige betalingsbetingelser ved såvel salg som indkøb • Eleven kan opstille et likviditetsbudget og foretage en vurdering heraf • Eleven kan foretage beregninger af likviditetsbehov samt foretage vurdering af likviditetsfremskaffelse • Eleven har kendskab til samspillet mellem varerabatter og betalingsbetingelser og kan foretage beregninger på kombinationsmuligheder • Eleven har kendskab til renteloven og behandlingen heraf • Eleven kan via nøgletalsberegninger vurdere en virksomheds likviditetsmæssige udvikling • Eleven kan opgøre og vurdere en virksomheds hidtidige kapitalbehov og kapitalfremskaffelse via pengestrømsanalyse/finansieringsanalyse • Eleven kan vurdere en virksomheds finansiering, herunder fordele, ulemper og risici ved forskellige finansieringsmuligheder 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Analysegrundlag og formål Likviditetsstyringens mål og interesser Regnskaber som grundlag for likviditetsstyring og budgettering</p> <p>Likviditetsplanlægning</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering: Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

<p>• Eleven kan foretage beregninger af likviditetsberedskab ved uforudsete forskydninger i ind- og udbetalinger</p>	<p>Likviditetsbudgettering herunder likviditetsberedskab og effekter af risici/forskydninger.</p> <p>Kapitalfremskaffelse Likviditetsbehov og metoder til intern kapitalfremskaffelse</p> <p>Finansiering Likviditetsbehov og eksterne finansieringsmuligheder herunder fordele, ulemper og risici</p> <p>Nøgletal og effekter Likviditetsrelaterede nøgletal og vurdering heraf Likviditetsmæssige konsekvenser af forskellige betalingsbetingelser, vare-rabatter og betalingsrabatter Renteloven og den likviditetsmæssige betydning</p> <p>Likviditetsanalyser Pengestrømsanalyse - opgøre og vurdere hidtidigt kapitalbehov og -fremskaffelse</p> <p>Finansieringsanalyse - opgøre og vurdere hidtidigt kapitalbehov og -fremskaffelse</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF Likviditetsstyring</p>	<p>indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevs indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakterer</p>	
--	---	--	--

		<p>n varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparing:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	---	--

Projektstyring og økonomi

Eleverne lærer om de værktøjer der anvendes i projektstyring og hvordan projektstyring foregår i erhvervslivet, hvilken del af erhvervslivet der anvender projektstyring samt fordele/ulemper ved projektstyring. Eleverne lærer om, hvordan man styrer økonomien i en virksomhed, der arbejder med projektstyring.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har kendskab til grundlæggende elementer ved projektarbejdet, herunder 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalaen.</p>

<p>arbejdsformen, projekttyper, organisationsformer samt etablering og afvikling af projektorganisationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vedligeholde et projektdokument indeholdende projektets formål, mål, succeskriterier og faseopdeling • Eleven kan håndtere diverse værktøjer til styringen af et projekt i forhold til risici, interesser, ressourcer, opgave- og tidsstyring • Eleven kan arbejde med økonomi og resultatstyring i projektet, herunder estimering, budgettering, kvalitetsstyring, disponering og værditænkning samt Cost-Benefit analyse • Eleven har kendskab til projektledelse, herunder krav til projektlederen, personlig ledelse, konflikthåndtering, samarbejde og effektivitet 	<p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Projektstyringselementer Projektets formål, mål og succeskriterier Projektdefinition, projekttyper og styringens elementer</p> <p>Projektorganisering Organisering af projekter Arbejdsform i projekter og fasemodeller Opgave- og tidsstyring – kvalitetsstyring Afvikling af projekter og projektorganisationer</p> <p>Projekter og økonomi</p>	<p>feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har</p>	<p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>
--	--	---	---

	<p>Økonomi i projekter herunder estimering, budgettering og cost/benefit</p> <p>Projektledelse/-styring Konflikter i projekter og – håndtering Projektledelse, personlig ledelse herunder krav til projektlederen Samarbejde og effektivitet</p> <p>Projekter og analyse Interessent- og omverdensanalyser Typer af risikoanalyser og anvendelse i projekter Værktøjer til procesbeskrivelse, - analyse Kravspecifikationer og løsningsmuligheder</p> <p>Projekter og udbud Regler/lovgivning for udbud/tilbud ved indkøb til projekter</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF Projektstyring og økonomi</p>	<p>mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	---	---	--

Økonomistyring II

Eleverne lærer om de aspekter, metoder og praksis i den daglige økonomistyring i virksomheder med en kompleksitet af en vis størrelse.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan foretage afvigelsesberegninger på indirekte variable og indirekte faste omkostninger 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af; Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskallen.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eleven har kendskab til opdeling af en virksomhed i centre • Eleven har kendskab til opgørelse af interne afregningspriser • Eleven har kendskab til opgørelse af virksomhedens kvalitetsomkostninger, samtidig med viden om forebyggelse, behandling og helbredelse • Eleven har kendskab til koblingen mellem økonomistyring og ledelse • Eleven har kendskab til Balanced Scorecard 	<p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Formål og styringsområder Økonomistyringens mål samt styringsområder og –niveauer</p> <p>Analyseområder Direkte variable og indirekte faste omkostninger herunder indregning og styring Nøgletal i 3 styringsområder til effektvurdering af fremtidige tiltag.</p> <p>Styringsværktøjer</p>	<p>i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at</p>	<p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>
--	--	---	---

	<p>Balanced Scorecard som metode til god ledelse og økonomistyring</p> <p>Opdeling i centre Koncerner og principper for koncernregnskab Interne afregningspriser og Transfer Pricing lovgivningen Opdeling i centre og Shared Service Centre – økonomiske og kvalitetsmæssige fordele og ulemper</p> <p>Proces- /kvalitetsoptimering Kvalitetsomkostninger herunder Robotics (og Lean) til analyse og helbredelse Moduler i økonomistyring – Forandringsledelse og modstand</p> <p>Analyse- og strategimodeller <u>Strategi</u>; Porter's generiske strategier, Værdikædeanalyse, Ansoff's vækstmatrice <u>Analyse</u>; Boston, Pestle, Boston</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF Økonomistyring II</p>	<p>evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering. <i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	--	--

Erhvervsbeskatning

Eleven lærer om opbygningen af det danske skattesystem med særlig vægt på løn, kursgevinster, kurstab, avance ved aktiehandel samt beskatning af erhvervs-mæssige indtægter fra danske virksomheder registreret som A/S og ApS. Eleven lærer at foretage skatteberegning manuelt og med efterfølgende elektronisk kontrol af beregningerne.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan redegøre for det danske skattesystems opbygning jfr. statskattelovens §§ 4-6 • Eleven kan redegøre for almindeligt anvendte begreber som f.eks. skatteevne, subjektiv skattepligt, globalindkomstbegrebet og territorialprincippet, skattepligtige indtægter og fradragsberettigede driftsomkostninger • Eleven behersker de grundlæggende regler for skattemæssige afskrivninger og kan beregne skattemæssige afskrivninger på driftsmidler, bygninger og immaterielle aktiver mv. • Eleven kan redegøre for selskabers beskatning af udbytte, konsekvenser ved afståelse af aktier samt kursgevinster og tab på fordringer og gæld • Eleven kan redegøre for opgørelsen af skattepligtig indkomst for selskaber, herunder konvertering af regnskabsmæssig resultat til skattemæssig resultat • Eleven behersker reglerne omkring skatteberegning for selskaber og acontoskatteordningen • Eleven kan redegøre for reglerne om national sambeskatning 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Skattelovgivning Det danske skattesystems opbygning jfr. Statskattelovens §§ 4-6 Skatteadministrationens opbygning herunder klageadgang</p> <p>Skattepligtig indkomst</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Eleven behersker reglerne om personers beskatning af udbytte og konsekvenser ved afståelse af aktier • Eleven kan redegøre for skatteadministrationens opbygning herunder klageadgang fra skatteankenævn til domstolene 	<p>Opgørelsen af skattepligtig indkomst for selskaber, herunder konvertering af regnskabsmæssigt resultat til skattemæssigt resultat</p> <p>Skatteberegning for selskaber og aconto-skatteordningen</p> <p>Regler for skattemæssige afskrivninger på driftsmidler, bygninger og immaterielle aktiver mv</p> <p>Beskatning Beskatning af udbytte, konsekvenser ved afståelse af aktier samt kursgevinster og tab på fordringer og gæld</p> <p>National sambeskatning</p> <p>Personers beskatning af udbytte og konsekvenser ved afståelse af aktier</p> <p>Skattebegreber Skattebegreber som f.eks. skatteevne, subjektiv skattepligt, globalindkomst- begrebet og territorial-princippet, skattepligtige indtægter og fradragsberettigede omkostninger</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF</p> <p>Erhvervsbeskatning</p>	<p>Øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring.</p> <p>Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper.</p> <p>Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit.</p> <p>Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	---	--	--

Regnskabs og virksomhedsbedømmelse (Ekstern vurdering)

Eleverne lærer at foretage en ekstern vurdering af virksomheders økonomiske stilling og udvikling med udgangspunkt i eksterne regnskaber og rapporter. Eleverne lærer at anvende forskelligartede regnskabsanalysemetoder og relevante teorier i en praktisk sammenhæng.

Mål for undervisningen	Indhold i undervisningen	Evaluering, feedback og bedømmelse	Bedømmelseskriterier
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven behersker metoder til regnskabsanalyse • Eleven kan anvende forskellige regnskabsdatabaser • Eleven behersker konkrete analyser af udvalgte regnskaber • Eleven har kendskab til, hvilket behov en ekstern interessent har for information og viden i forbindelse med vurdering af en virksomhed 	<p>Undervisningen Undervisningen er for de enkelte temaer tilrettelagt i en kombination af;</p> <p>Fysiske eller digitale oplæg fra underviseren.</p> <p>Dialogbaseret undervisning med praktisk eksemplificering</p> <p>Øvelser og dialog i mindre grupper</p> <p>Gruppearbejde om afleveringsopgaver</p> <p>Elevpræsentationer og feedback</p> <p>Eventuelle individuelle test</p> <p>Formativ feedback fra underviseren</p> <p>Undervisningsmaterialerne vil være en varieret kombination af videoer, Powerpoint, eksempler, lovgivning, vejledninger, links m.v.</p> <p>De faglige temaer er:</p> <p>Analysegrundlag og formål Regnskabsanalysens formål, elementer og grundlag herunder interessentanalyse Regnskaber til analysebrug</p>	<p>Formativ evaluering: I forbindelse med opgave- og casevejledning har underviserne fokus på løbende at give feedback til eleverne i forhold til caseopgaverne, samarbejdet i grupperne samt eventuelle individuelle observationer. Målet er at sikre en løbende inspiration og motivation med projektarbejdet, samt sikre at alle i så vid udstrækning som muligt får det planlagte faglige og personlige udbytte.</p> <p>Summativ evaluering; Det tilstræbes, at afleverede opgaver/tests i ugens løb evalueres hurtigst muligt og senest indenfor 14 dage, hvilket giver mulighed for at give feedback til eleverne med skriftlige meddelelser og en overordnet skriftlig begrundelse for den endelige karakter. Eleverne præsenterer opgaver/cases i plenum med efterfølgende feedback fra underviser og/eller</p>	<p>Bedømmelsen af elevens præstation vil ske efter 7-trinsskalen.</p> <p>Eleven vil vurderes i forhold til målene for undervisningen.</p> <p>Bedømmelseskriterierne tager afsæt i forskelligartede kriterier;</p> <p>Aflevering af gruppeopgaver og cases.</p> <p>Præsentationer af opgaver og cases</p> <p>Eventuelle individuelle tests</p> <p>Underviserens individuelle vurdering af elevens niveau i forhold til målene.</p>

	<p>Systematik i regnskabsana-lysen herunder Dupont pyramide</p> <p>Analyseområder - økonomi Index- og commonsize-analyse Analyse af indtjeningsevnen Analyse af rentabilitet Analyse af kapitaltilpasning Analyse af likviditet og soliditet Analyse af driftsmæssige og finansielle løftestangeffekter</p> <p>Analyseområder - øvrige Analyse trusler/muligheder for indtjening i branche, omverden, produktgrupper m.v.</p> <p>Ørige analyseområder – ledelse, ressourcer m.v.</p> <p>Analyse af bløde nøgletal</p> <p>Regnskabsdatabaser Adgang til regnskaber og regnskabsdatabaser.</p> <p>Det detaljerede program fremgår af skema og undervisningsindholdet på MNB i rummet VF Regnskabs- og virksomhedsanalyse</p>	<p>øvrige elever. Herved opnås en bedre læring, da opgaverne på det tidspunkt er i frisk erindring. Caseopgaverne løses som udgangspunkt i grupper. Underviseren har mulighed for at evaluere og karaktergive individuelt, hvis det vurderes at enkelte elevers indsats, vidensniveau m.v. ikke svarer til gruppens gennemsnit. Forventet differentiering af gruppekarakteren varsles så tidligt på ugen som muligt, så der opnås mulighed for forbedring inden afslutning og endelig evaluering.</p> <p><i>Særlig evaluering/sparring:</i> For hvert ugentlige undervisningsforløb er der afsat tid til individuelle samtaler med elever, der måtte ønske det eller såfremt underviseren vurderer, at nogle elever har behov for en mere fremadrettet dialog. Denne dialog kan have såvel faglig som personlig karakter.</p>	
--	--	--	--